

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra To verdener (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "To verdener", i Hjortø, Knud: *To verdener*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2008, s. 121. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_18-shoot-idm140047357217552/facsimile.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: To verdener

studium, ikke til hvile; den havde ikke længere nogen tilfredshed at byde. Han var en svag mand, syntes det.

Hun skulde dele alle hans interesser; så fantastisk kan en mand være, der for første gang forsøger sig med den vanskelige kærlighed. Hun havde vel ikke forstået alt, men hun havde været overalt, alle hans ideer var mærkede af hende på en ubegribelig og ikke videnskabelig måde, og de beholdt dette mærke, der ikke var dem gavnligt. Det var nemlig ikke således som visse mænd ynder at udtrykke det, at hun havde befrugtet hans tankeliv.

Alt havde han lagt frem for hende, han havde solet det i hendes øjne. Ja, solet det. Men i solen opdagedes mange ting; mug og vissenhed viser solen, og hvad skal man derefter gøre ved det mugne og visne? Videnskaben var falmet og fallet; hvad kan den anvendes til? Han havde ikke mere brug for sin.

Dette overraskende fænomen skyldtes ikke nogen usædvanlig hæftig forelskelse fra hans side; han kendte sin erotiske begrænsning. Det var selve hendes nærværelse, der bevirkede det. Det var bleg kultur og kraftigt barbari, der var kommet til at vokse ved siden af hinanden, og kulturen visnede hen på grund af naboskabet, uden ydre vold, og denne proces fremmes ved kulturmenneskets misundelse og attrå mod det, barbaren har frem for ham.

Det kunde kaldes et omvendt eksempel på, at en kvinde befrugter en mands tanker. Uomtvisteligt var hendes påvirkning af en god art, men det syntes, som om hans nuværende interesser skulde udryddes – ligesom ukrudt.

Og nu, da det var fuldbyrdet, slog det ham, at han en gang måtte ha båret sig ilde ad i sin sjælelige økonomi, ti hos et menneske med en sund udvikling var et sådant fænomen utænkeligt. Noget måtte tidligere være gået til grunde i ham, og nu kom denne påvirkning med en naturkrafts vælde for at genskabe det gamle. Han havde været i færd med at lave en pedant ud af sig selv og var godt på vej til fuldbårenhed, da dette indgreb skete og forstyrrede ham i udviklingen, uden at det kunde siges at være afgjort, at han vilde blive bragt tilbage til sit oprindelige stade. Hvor var da afvigelsen for hans vedkommende begyndt? Mon ikke dær, hvor han havde interneret sig i denne provinsby og